

Βρυξέλλες, 28 Οκτωβρίου 2019
(OR. en)

13405/19

LIMITE

FISC 408
ECOFIN 934
DIGIT 158

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ψηφιακή φορολογία – Πορεία των εργασιών

1 Εισαγωγή

1. Ως συνέχεια της συζήτησης στο Συμβούλιο (ECOFIN) της 17ης Μαΐου 2019 και ενόψει των συζητήσεων στο Συμβούλιο (ECOFIN) της 8ης Νοεμβρίου 2019, η Προεδρία συνέταξε το παρόν σημείωμα στο οποίο συνοψίζονται οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της τρέχουσας Προεδρίας σχετικά με τις εργασίες του ΟΟΣΑ για τη διεθνή φορολόγηση του εισοδήματος όσον αφορά τις φορολογικές προκλήσεις που ανακύπτουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας.
2. Στόχος της Προεδρίας είναι να καλέσει το Συμβούλιο ECOFIN να εξετάσει την πορεία των εργασιών σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και τις μελλοντικές ενέργειες υπό το φως του δυναμικού χαρακτήρα των εργασιών του ΟΟΣΑ.

2 Επισκόπηση των εργασιών του ΟΟΣΑ

3. Οι εργασίες του ΟΟΣΑ για την ψηφιακή οικονομία είχαν ως σημείο αφετηρίας το αν οι διεθνείς κανόνες για τη φορολόγηση του εισοδήματος εξακολουθούν να είναι πλήρως προσαρμοσμένοι στη σύγχρονη διεθνή οικονομία, καθώς ανακύπτουν νέοι καθοριστικοί παράγοντες και φθίνει η σημασία των φυσικών αποστάσεων. Θεωρήθηκε σημαντικό να αξιολογηθεί κατά πόσον η ψηφιοποίηση επιδείνωσε τους κινδύνους σε σχέση με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών (BEPS)¹. Επιπλέον, κρίθηκε ότι οι αλλαγές που επέφερε η ψηφιοποίηση καθιστούν αναγκαία την επανεξέταση ορισμένων θεμελιωδών πτυχών του διεθνούς φορολογικού συστήματος, ειδικότερα δε των κανόνων σχετικά με τον τόπο φορολόγησης (αιτιώδης σύνδεσμος, nexus) και το ύψος του φόρου (κατανομή κερδών).
4. Το πρόγραμμα εργασιών του ΟΟΣΑ για τη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας² εγκρίθηκε στο Πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς για την BEPS κατά τη σύνοδο του Μαΐου του 2019. Εγκρίθηκε από τους υπουργούς της G20 κατά τη σύνοδό τους στις 9 Ιουνίου 2019.
5. Οι εν εξελίξει εργασίες του ΟΟΣΑ σχετικά με τα φορολογικά θέματα που ανακύπτουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας συνίστανται σε δύο άξονες εργασίας: τον πυλώνα 1 και τον πυλώνα 2. Ο πυλώνας 1 ασχολείται με τους κανόνες που αφορούν την ανακατανομή των κερδών και την αναθεώρηση των κανόνων του αιτιώδους συνδέσμου (nexus). Θα διερευνήσει πιθανές λύσεις για τα ανωτέρω ζητήματα, δηλαδή τον τόπο στον οποίο θα πρέπει να καταβάλλεται ο φόρος και το μέρος των κερδών που θα πρέπει να φορολογείται σε αυτές τις περιοχές δικαιοδοσίας (αιτιώδης σύνδεσμος και επιμερισμός των κερδών). Κύριος στόχος των εργασιών αυτών είναι η ανακατανομή περισσότερων δικαιωμάτων φορολόγησης στην περιοχή δικαιοδοσίας της αγοράς/του χρήστη.
6. Ο πυλώνας 2 συνίσταται σε μια παγκόσμιας εμβέλειας πρόταση κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης (GloBE). Θα διερευνήσει τον σχεδιασμό ενός συστήματος που θα διασφαλίζει ότι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις -στην ψηφιακή οικονομία και πέραν αυτής- θα καταβάλλουν ένα ελάχιστο επίπεδο φόρου. Ο πυλώνας αυτός αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των υπολοίπων ζητημάτων BEPS, παρέχοντας στις χώρες νέα εργαλεία για την προστασία της φορολογικής τους βάσης από τη μετατόπιση κερδών σε περιοχές δικαιοδοσίας που φορολογούν τα κέρδη αυτά με χαμηλότερο από τον ελάχιστο συντελεστή.

¹ Το BEPS είναι ένα πρόγραμμα του ΟΟΣΑ το οποίο ασχολείται με τη φοροαποφυγή και αποσκοπεί στη φορολόγηση των κερδών εκεί όπου πραγματοποιούνται οι οικονομικές δραστηριότητες που παράγουν τα κέρδη και δημιουργείται η αξία, συνίσταται δε σε 15 δράσεις. Η δράση 1 καλείται «Φορολογικές προκλήσεις που δημιουργεί η ψηφιοποίηση».

² Πρόγραμμα εργασιών του ΟΟΣΑ σχετικά με την ανάπτυξη μιας συναινετικής λύσης για τις φορολογικές προκλήσεις που απορρέουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας

7. Το συνολικό χρονοδιάγραμμα του όλου προγράμματος είναι εξαιρετικά φιλόδοξο. Στόχος του ΟΟΣΑ είναι η επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με τη διάρθρωση του προγράμματος κατά τη συνεδρίαση του Πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς τον Ιανουάριο του 2020. Η τελική έκθεση του ΟΟΣΑ για το πρόγραμμα θα υποβληθεί έως το τέλος του 2020.

3 Συζήτηση εντός της ΕΕ

8. Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN στις 17 Μαΐου 2019, οι υπουργοί συζήτησαν την πορεία των εν εξελίξει διεθνών φορολογικών μεταρρυθμίσεων. Αξιολόγησαν τις δυνατότητες προετοιμασίας των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ και υποστήριξαν ευρέως τη συνέχιση των συζητήσεων γύρω από τα θέματα αυτά στην ΕΕ. Στόχος των συζητήσεων ήταν να ανταλλαχθούν απόψεις σχετικά με τα τεχνικά έγγραφα και τις επιλογές που συζητήθηκαν στον ΟΟΣΑ, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων στα φορολογικά έσοδα και τις επιχειρήσεις των κρατών μελών, καθώς και να εξεταστεί κατά πόσον θα μπορούσαν να προσδιοριστούν θέματα κοινά για τα κράτη μέλη.
9. Σύμφωνα με τις συζητήσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου ECOFIN της 17ης Μαΐου 2019, το θέμα εξετάστηκε σε τεχνικό επίπεδο. Κατά την τρέχουσα Προεδρία πραγματοποιήθηκαν έξι γύροι συζητήσεων στις συνεδριάσεις της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» (ψηφιακή φορολογία) στις 18 Ιουλίου, 11 Οκτωβρίου και 25 Οκτωβρίου, στη συνεδρίαση των Ακολουθών για φορολογικά θέματα στις 25 Σεπτεμβρίου και στη συνεδρίαση της Ομάδας υψηλού επιπέδου για φορολογικά θέματα στις 12 Ιουλίου και 28 Οκτωβρίου 2019.
10. Στις συζητήσεις αξιολογήθηκαν οι προτάσεις του ΟΟΣΑ από διάφορες οπτικές γωνίες. Όλα τα κράτη μέλη θεωρούν τις συζητήσεις του ΟΟΣΑ ως ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας. Τα περισσότερα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις σε επίπεδο ΕΕ. Ορισμένα κράτη μέλη είναι πιο διστακτικά. Όσον αφορά τον πυλώνα 1 τέθηκαν ζητήματα όπως το πεδίο εφαρμογής σχετικά με τους φορολογουμένους που επηρεάζονται από τους νέους κανόνες, οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής και τα νέα κριτήρια βάσει αιτιώδους συνδέσμου. Όσον αφορά τον πυλώνα 2, πολλά κράτη μέλη θεωρούν σημαντική την έγκαιρη εξέταση της συμβατότητας της πρότασης του ΟΟΣΑ με το δίκαιο της ΕΕ, καθώς προχωρούν οι διαπραγματεύσεις.
11. Η Επιτροπή ανέλαβε την αξιολόγηση του οικονομικού αντικτύπου των προτάσεων του ΟΟΣΑ. Εκτός από τις εργασίες της Επιτροπής, ορισμένα κράτη μέλη παρουσίασαν τις εργασίες που έχουν πραγματοποιήσει μέχρι στιγμής όσον αφορά την ανάλυση των επιπτώσεων. Οι αναλύσεις επιπτώσεων απαιτούν περαιτέρω επεξεργασία, καθώς για τα κράτη μέλη αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο με σκοπό τον καθορισμό των επιλογών πολιτικής. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται με την Επιτροπή στο μέτρο του δυνατού.

4 Επόμενα βήματα

12. Η Προεδρία έχει προγραμματίσει τις σχετικές συνεδριάσεις της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» μετά το Συμβούλιο ECOFIN. Η Προεδρία προτίθεται να συνεχίσει να προσφέρει μια πλατφόρμα για τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις των κρατών μελών. Το χρονοδιάγραμμα του ΟΟΣΑ είναι πολύ φιλόδοξο και τα διάφορα στοιχεία των επιλογών γίνονται σταδιακά σαφέστερα.
13. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» και των Ακολουθών για φορολογικά θέματα πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις γύρω από τον πυλώνα 1 και τον πυλώνα 2, κατά τις οποίες πολλά κράτη μέλη έθεσαν πολλά ζητήματα και ανησυχίες που τα απασχολούν. Δεδομένης της προβλεπόμενης αλληλουχίας των εργασιών στον ΟΟΣΑ, οι προσεχείς εβδομάδες θα είναι η κατάλληλη χρονική στιγμή για τον προσδιορισμό και την λεπτομερέστερη ανάλυση των ζητημάτων και/ή των ανησυχιών που απασχολούν από κοινού τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η έγκαιρη πρόοδος των εργασιών στο Συμβούλιο στο πλαίσιο αυτό θα είναι ουσιαστική για να εξακολουθήσει να είναι δυνατή η ουσιαστική και έγκαιρη προώθηση των θέσεων αυτών στις εργασίες του ΟΟΣΑ.
14. Ως εκ των ανωτέρω, το Συμβούλιο ECOFIN καλείται να προβεί σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την προτεινόμενη από την Προεδρία συνέχεια των εργασιών στο εξής πλαίσιο:
 - α. Να εξετάσει εντός του έτους τα αρχικά πορίσματα σχετικά με τη συμβατότητα των λύσεων που συζητήθηκαν σε επίπεδο ΟΟΣΑ προς το δίκαιο της ΕΕ, με βάση τις εργασίες της Επιτροπής σχετικά με το θέμα αυτό,
 - β. οι εργασίες για τις αναλύσεις των επιπτώσεων θα πρέπει να συνεχισθούν κατά προτεραιότητα και, για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργασθούν με την Επιτροπή όσο το δυνατόν περισσότερο,
 - γ. ορισμένα στοιχεία που συζητήθηκαν σε επίπεδο ΟΟΣΑ θα πρέπει να εξεταστούν σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να βρεθούν κοινά σημεία για τα κράτη μέλη της ΕΕ,
 - δ. θα πρέπει να ανατεθούν στα αρμόδια προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου οι προαναφερθείσες προτεραιότητες, ώστε να διεξαχθούν οι εργασίες υπό την ηγεσία της Προεδρίας.